

Jaarverslag 2025

Stichting Milieucentrum Utrecht

KvK nr 41180842

INLEIDING

Het Milieucentrum Utrecht ondersteunt en informeert bewoners van de stad die samen Utrecht groener, duurzamer en gezonder willen maken. Dit doen wij via specifieke projecten op het gebied van vergroening en citizen science en door informatie via onze website mcu.nl en de website Duurzamer030. Ook biedt het MCU zaalruimte en faciliteiten aan organisaties met doelstellingen die verwant zijn aan die van ons.

Zo'n 70 tot 80 vrijwilligers vormen de basis van het Milieucentrum. In projecten werkten wij samen met andere organisaties zoals Utrecht Natuurlijk.

In het jaar 2025 groeiden de activiteiten en het aantal vrijwilligers. Het was een financieel gezond jaar, mede dankzij een gestage verhuur van onze zaalruimte. Naast BuurtNatuur030 lanceerde het MCU het project Tuincoaches op succesvolle wijze. Voor beide projecten ontving Milieucentrum Utrecht de subsidie van de gemeente Utrecht, in het geval van BuurtNatuur030 als "onderaannemer" van Utrecht Natuurlijk. Daarnaast ontving het project 'Meet Je Stad' subsidie vanuit het gemeentelijke Initiatievenfonds.

BELEIDSVISIE

In 2025 stelde het bestuur van het Milieucentrum een [Beleidsvisie 2025-2027](#) vast. Daarin houdt het Milieucentrum vast aan haar missie om overal in de gemeente Utrecht bewoners te helpen hun stad groener en duurzamer te maken en op een duurzame en klimaatbewuste manier te leven. Daarnaast kijken zo mogelijk in samenwerking met partners hoe wij in wijken en buurten zo mogelijk nog een extra slag kunnen maken.

PROJECTEN

Vergroening van de stad

Ook in 2025 ondersteunde het Milieucentrum **BuurtNatuur030**, samen met Utrecht Natuurlijk. BuurtNatuur030 is de community van en voor iedere Utrechter die een actieve bijdrage wil leveren om zijn of haar omgeving te vergroenen, zoals door zelfbeheer in de openbare ruimte. In opdracht van de gemeente ondersteunt Utrecht Natuurlijk een digitale platform en ondersteunt het MCU de fysieke bijeenkomsten, evenementen en ontmoetingen. In 2025 groeide het platform door van 868 tot 1092 mensen en organisaties. Het aantal buurtinitiatieven op de overzichtskaart groeide van 86 naar 112. In totaal werden er in 2025 22 nieuwsbrieven gemaild naar 805 ontvangers.

Vier keer per jaar komt een Adviesgroep bijeen van betrokken leden, waarbij ook de gemeente aanwezig is. Daar worden nieuwe ideeën en komende activiteiten besproken. Projectcoördinatoren Ella van de Naalt en Felice Mul organiseerden een Lente-evenement in de Botanische Tuinen van de Universiteit en een Herfstevenement in Utrecht op het Vredenburg. Tijdens beide goed bezochte evenementen (50-70 bezoekers) stonden presentaties van actieve zelfbeheerders en initiatiefrijke bewoners centraal. De gelegenheid tot uitwisseling bij de afsluitende borrel werd zeer gewaardeerd. Een quick scan enquête leerde dat vooral de mogelijkheid van uitwisseling en het verkrijgen van kennis als belangrijk worden ervaren door de aanwezigen. De BuurtNatuur030 podcast kende 5 afleveringen met verhalen en ervaringen van zelfbeheerders en tips voor vergroeners in de stad.

Tuincoaches

In opdracht van het team Waterproof030 van de gemeente Utrecht startten Ellen van der Naalt en Felice Mul namens het Milieucentrum Utrecht in 2025 met een opleidingstraject voor Tuincoaches. Tuincoaches zijn wijkbewoners die andere wijkbewoners helpen hun tuinen te vergroenen en daarbij mensen bewust te maken van het belang van een groene, biodiverse en klimaatvriendelijke omgeving. Via community dagen en tuincoachtrainingen werden in voor- en najaar in totaal 37 tuincoaches opgeleid. Daarnaast werd de band en uitwisseling tussen community ook via een eigen online forum, gezamenlijke fietstochten en community-avonden versterkt. In het traject werd samengewerkt met onder meer Utrecht Natuurlijk en de Stichting Present.

Het Tuincoachprogramma draagt niet alleen bij aan vergroening van de stad, maar ook aan sociale verbinding, kennisdeling en eigenaarschap van bewoners. Tuincoaches fungeren als schakel tussen initiatieven, bewoners en organisaties en versterken daarmee de lokale veerkracht en betrokkenheid in wijken.

Citizen science: Meet Je Stad en data-analyse

Citizen science is burgerwetenschap waarbij bewoners data verzamelen die hen inzicht geven in de kwaliteit van hun leefomgeving en hiermee leren hoe wetenschappelijke kennis tot stand komt, zodat zij deze kennis kunnen benutten om grip te krijgen op hun leefomgeving.

Al enige jaren ondersteunt het Milieucentrum het project **Meet Je Stad**, een betrokken community van vrijwilligers die met een sensor aan hun woning temperatuur, luchtvochtigheid en de fijnstofconcentratie kunnen meten. Met soortgelijke communities in Amersfoort en Zeist vormen zij een provinciaal netwerk dat mede wordt gefinancierd uit een provinciale SpUkSLA (Specifieke Uitkering Schone Lucht Akkoord) bijdrage. Daarnaast ontving het MCU voor de jaren 2024 en 2025 een bijdrage uit het Initiatievenfonds van de gemeente Utrecht voor aanschaf van apparatuur en bezoldiging van twee vrijwilliger coördinatoren die de ondersteuning van de community waarborgen. In 2025 zijn

verschillende workshops en kennisavonden georganiseerd, waarbij dankbaar gebruik werd gemaakt van de faciliteiten van de Bibliotheek aan de Neude.

In december is met ondersteuning vanuit NWO (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek) een gezamenlijk onderzoek gestart naar hittestress in onze stad: UTMOST, Utrecht Meteorological Open Science Testbed. Meet Je Stad werkt hiervoor samen met Universiteit Utrecht, KNMI, RIVM en Sonnenborgh Museum. Voor het in kaart brengen van hittestress in steden zijn meetgegevens verzameld door burgerwetenschappers als die van Meet Je Stad Utrecht essentieel. Binnen dit project wil Meet Je Stad het meetnet verder te uit te breiden en versterken.

In samenhang met Meet Je Stad en het provinciale project Samen Meten Utrecht kent het MCU ook twee data-analyse clubs die geregeld analyses publiceren uit de data van verschillende citizen science projecten zoals Snuffelfiets en Meet Je Stad.

Wilde Stadscafé

Al enkele jaren organiseert Milieucentrum Utrecht samen met Utrecht Natuurlijk en de Stichting GroenMoetJeDoen het maandelijkse Wilde Stadscafé in de Bibliotheek aan de Neude. In 2025 sloot de afdeling Utrecht van de Vereniging Milieudefensie zich hierbij aan. In totaal werden acht avonden georganiseerd (vijf voor de zomervakantie, drie erna). Een avond bestaat uit een presentatie van een bij het thema Stadsnatuur betrokken deskundige en een onderlinge discussie- en verdiepingsronde na een korte pauze. De meeste avonden werden door zo'n 40 à 50 mensen bezocht en door het publiek zeer gewaardeerd.

Duurzamer030

Duurzamer030 is het werk van een hecht en betrokken vrijwilligersteam, dat zich inspant om de geïnteresseerde Utrechter behulpzame informatie te bieden waar zij of hij duurzame producten kan kopen of duurzame diensten kan vinden. Het kan gaan om een biologische supermarkt, tweedehands kleding, een ecologische hovenier of vegetarisch restaurant. Op de website www.duurzamer030.nl vind je inmiddels al bijna 1000 adressen van ondernemers en initiatieven! Elke woensdagochtend zoekt het team naar nieuwe organisaties en initiatieven. Daarbij wordt ook gelet of er geen sprake kan zijn van 'greenwashing' en wordt er goed gelet op het type keurmerk. Ook verzorgt het Duurzamer030 team een agenda van voor betrokken Utrechtse relevante activiteiten.

WEBSITE EN COMMUNICATIE

Artikelen en nieuwsbrieven

In 2025 heeft het communicatieteam 78 nieuwe artikelen op de website gepubliceerd. De onderwerpen liepen uiteen van projectnieuws en 'plandelen' tot Amelisweerd, bouwplannen en dieren in de stad. Er zijn in 2025 negen externe nieuwsbrieven verstuurd

naar ongeveer 600 volgers. De nieuwsbrieven worden door verreweg de meeste ontvangers geopend.

Campagnes

Aan het eind van het jaar was het communicatieteam druk met het voorbereiden en promoten van het Wilde Stadscafé Verkiezingsdebat, dat in februari 2026 plaatsvond. Eerder in het jaar werd [een factsheet gemaakt voor het project Duurzamer030.nl](#), dat alweer veertien jaar onderhouden door een enthousiast team van vrijwilligers.

Ook de demonstratie voor Amelisweerd op 27 september kreeg vanuit de communicatie van Milieucentrum Utrecht zowel voor- als achteraf ruim aandacht.

Social media

MCU deelt berichten op diverse social media platforms. Op Twitter is het Milieucentrum in 2025 langzaam gestopt met het plaatsen van berichten omdat wij dit platform niet meer bij ons vinden passen. Op de meeste kanalen is het aantal volgers in 2025 toegenomen. Er was een toename van volgers op Instagram, LinkedIn, Mastodon, Bluesky en Tiktok en - geheel naar verwachting - een afname van volgers op Facebook en Twitter.

Website

In 2025 werd op de achtergrond gewerkt aan een nieuwe website. Hieronder volgen wat statistieken van de huidige website in 2025. Houd er hierbij rekening mee dat de werkelijke aantallen hoger liggen, omdat niet elke bezoeker de cookiemelding accepteert.

In 2025 zijn er 5.951 sessies gerealiseerd op de website. Dit zijn de vijf belangrijkste kanalen:

- Organisch zoeken: 2.841 sessies [Allemaal uit Google]
- Direct verkeer: 2.278 sessies
- Social: 437 sessies [Waarvan 203 uit Facebook en 146 uit LinkedIn]
- Referral verkeer: 306 sessies [Waarvan 29 uit ChatGPT]
- Uit email: 27 sessies

Vrijwilligers

Het communicatieteam heeft elk jaar wat verloop, maar het team bestaat altijd uit ongeveer tien vrijwilligers; zo ook in 2025. Het team werkt deels vanuit huis en deels vanaf het kantoor aan de Oudegracht en werd ook dit jaar met grote toewijding aangestuurd door een vrijwillige coördinator. In vrijwilliger Harrie van Veen vond het Milieucentrum een goede huisfotograaf, die fotoreportages maakte van evenementen en artikelen voorzag van passende foto's.

VERHUUR EN PAND

Het Milieucentrum biedt als vanouds zaalruimte aan groepen en organisaties met maatschappelijk/ideële doelstellingen tegen een schappelijke huurprijs. Daarnaast hebben wij sinds augustus 2023 afspraken met IVN Natuureducatie over structureel gebruik van ruimten in ons pand.

Inkomsten uit zaalhuur zijn vooral ook van belang omdat het MCU geen specifieke basissubsidie ontvangt. De inkomsten uit verhuur bleven in 2025 met 44.704,68 op een vergelijkbaar niveau als in 2024 toen deze een forse sprong maakten.

In 2025 hebben wij een meer geluiddichte wand tussen zaal 1 en zaal 2 (inmiddels 'Bibliotheekzaal' en 'Amelisweerdzaal' geheten) geplaatst waardoor gebruikers van beide zalen voortaan geen last meer hebben van elkaars geluid. Wij ontvangen regelmatig positieve respons op het gebruik van beide zalen.

VRIJWILLIGERS EN PROJECTCOORDINATOREN

Het MCU telt een wisselend aantal van rond de 70 vrijwilligers, die tal van taken vervullen: ontvangst, verhuur, communicatie, projecten, administratie, ICT en bestuur. Vrijwilligers zijn de basis van ons bestaan. In 2022 hebben wij mede op initiatief van vrijwilligerscoördinator Peter Steerenberg een vrijwilligersbeleid vastgelegd. Nu wij financieel in een ruimer en zekerder jasje zitten dan voorheen hebben wij de meeste vrijwilligersvergoedingen kunnen verhogen.

Ella van der Naalt en Felice Mul-van der Zee zijn projectcoördinatoren van BuurtNatuur030 en het Tuincoaches project. Meet Je Stad werd in de eerste helft van 2025 begeleid door Erik Verhagen en na de zomer door de vrijwilligers Henk van der Velden en Rosa Sterkenburg. Het bestuur is blij dat we steeds weer enthousiaste en betrokken mensen weten te vinden.

BESTUUR

In de loop van 2025 verwelkomden wij Riet Lenting, Katrien van Hees en Aad Polak als nieuwe bestuursleden van het Milieucentrum Utrecht. Een welkome aanvulling op het bestuur dat verder bestaat uit Jos Kloppenborg (voorzitter), Tim Smelik, Ronald van Drie-Arendse, Peter van den Berg en Jasmijn Ausems.

FINANCIËN

Het MCU sloot het jaar 2025 financieel in positieve zin af. De zaalhuur bleef goed op peil, inclusief de bijdrage van het IVN als vaste gebruiker. De afsluiting van onze deelname aan het provinciale project Samen Meten Utrecht viel samen met de start van het project Tuincoaches.

Het bestuur heeft besloten ruime reserves aan te houden om ruimte te hebben voor mogelijke kosten of investeringen in de toekomst.

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de geldende subsidievoorwaarden. Het bestuur verklaart dat de vermogenspositie en het saldo van de staat van baten en lasten juist is weergegeven en dat alle bezittingen en verplichtingen in deze jaarrekening volledig zijn opgenomen.

Aan de stichting zijn geen organisaties waaronder steunstichtingen of vriendenstichtingen verbonden waarop het bestuur beleidsbepalende invloed heeft. Consolidatie van de jaarrekening is derhalve niet vereist.

Het bestuur verklaart dat buiten de in de jaarrekening aangegeven middelen de stichting geen andere middelen ter beschikking staan. Tot heden hebben zich geen gebeurtenissen na de balansdatum voorgedaan die van materiële invloed zouden zijn op deze jaarrekening.

Jos Kloppenborg,

Voorzitter Milieucentrum Utrecht